

щоб завдання не орієнтували студентів плагіатити, ... а викладачам вміти виявляти випадки плагіату у текстах студентів» [3].

Також, необхідно звернути увагу на рекомендовані компетентності з академічної доброчесності, що має набути студент: «діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; самостійно виконувати навчальні завдання; коректно посилатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей; усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності; оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами та інші» [3].

Список використаних джерел

1. Закон України від 23.12.93 № 3792-ХІІ «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

2. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту». URL: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/zakoni-ukraini/65715.html>.

3. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>.

О. Д. Стешенко

ПРОБЛЕМА ПЛАГІАТУ У РОБОТАХ СТУДЕНТІВ

Проблема плагіату в студентських роботах існувала завжди, але набула масового характеру в процесі користування інтернет-ресурсами. На жаль, плагіат охоплює навіть тих студентів, яким він за всіма показниками з навчання не має бути властивим.

Багаторічні спостереження дають змогу виявити найбільш актуальні причини появи плагіату у студентів:

1) відсутність знань елементарних правил цитування. Слід підкреслити, що далеко не всі студенти розуміють значення терміна «плагіат» і не знають, як його уникнути, застосовуючи коректне цитування авторського тексту. Багато студентів (особливо молодших курсів) впевнені у тому, що коли вони скопіювали чужу думку і внесли її у свою роботу, то це ще не є плагіатом. Робота з авторським текстом потребує часу, терпіння і практики дотримання умов цитування. Але сучасна концепція освіти не виділяє додаткового часу на формування компетенцій для написання студентських наукових робіт. Тобто передбачається, що студенти мають володіти цими навичками із самого початку навчання, але фактично цього не відбувається;

2) страх і невпевненість студентів у своїх силах під час написання власних текстів. Не маючи достатнього наукового досвіду, студенти стикаються із серйозними проблемами з усним і письмовим викладенням своїх думок і бачать порятунок у чужому тексті, який відповідає їхнім вимогам;

3) інформаційний простір, в якому живуть сучасні студенти. Занурення в соціальні мережі та інші інтернет-ресурси, поширена система копіювання порушує у студентів систему координат «свій – чужий», ідентифікацію чужого і власного тексту. Будь-який вподобаний скопійований текст дуже швидко починає сприйматися студентом як власний. А за умови браку навичок автоматичної фіксації цитати, яка відразу маркує текст як чужий, подолання цієї ситуації є дуже складним явищем.

Таким чином, усі вищеназвані причини, які впливають на появу плагіату у студентських наукових роботах, зводяться до головної – відсутності у студентів сформованої компетенції: необхідних знань, умінь і навичок щодо роботи з письмовим текстом наукового дослідження. При цьому ця проблема загострюється у процесі підготовки дипломної роботи, коли перед випускником стоїть завдання демонстрації здобутих професійних знань, умінь і навичок, серед яких бракує навичок роботи з текстом.